

περιφερειακό παρατηρητήριο
κοινωνικής ένταξης
περιφέρειας κρήτης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
REGION OF CRETE

Σύντομο Κείμενο Πολιτικής

Παιδική Κακοποίηση: Προκλήσεις και Κατευθύνσεις Αντιμετώπισης

06/2025

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
REGION OF CRETE

Copyright © ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Περιφέρεια Κρήτης
Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης
Αβέρωφ 1, 71201, Ηράκλειο
Τ: +30 2813 412 442, -443
www.socialobservatory.crete.gov.gr

Το παρόν κείμενο πολιτικής υλοποιήθηκε στο πλαίσιο λειτουργίας του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης στην Περιφέρεια Κρήτης και της Πράξης «Στήριξη της Λειτουργίας Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης στην Περιφέρεια Κρήτης» του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κρήτη 2021-2027». Το έργο χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και από εθνικούς πόρους.

Απαγορεύεται η με οποιοδήποτε τρόπο αναδημοσίευση του κειμένου (όλου ή και μέρος αυτού), χωρίς άδεια ή σχετική παραπομπή & αναφορά της πηγής

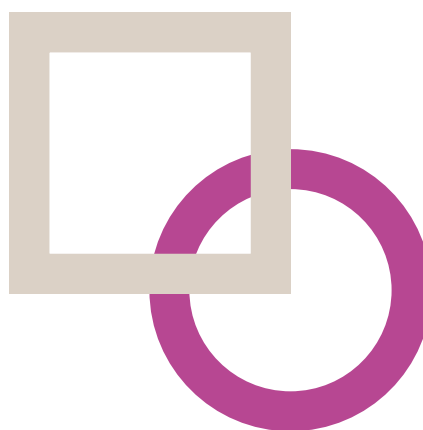

περιφερειακό παρατηρητήριο
κοινωνικής ένταξης
περιφέρειας κρήτης

Παιδική Κακοποίηση: Προκλήσεις
και Κατευθύνσεις Αντιμετώπισης
Ιούνιος 2025

Πίνακας Περιεχομένων

Πρόλογος – Εισαγωγή	4
A. Θεσμικό Πλαίσιο & Στρατηγική Σύνδεση	5
B. Προκλήσεις στην Αντιμετώπιση της Παιδικής Κακοποίησης	7
Γ. Προτεινόμενες Κατευθύνσεις και Παρεμβάσεις	9

Πρόλογος - Εισαγωγή

Η παιδική κακοποίηση, η οποία συνίσταται στην ψυχολογική και σωματική βία, την παραμέληση και την σεξουαλική κακοποίηση, αποτελεί ένα πολυδιάστατο και επίκαιρο κοινωνικό πρόβλημα, το οποίο απαιτεί ολιστική και συντονισμένη προσέγγιση από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Παρά τις προσπάθειες που έχουν γίνει, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικά κενά και προκλήσεις, τόσο στο επίπεδο της πρόληψης όσο και της παρέμβασης.

Το παρών Κείμενο Πολιτικής είναι αποτέλεσμα διαλόγου μεταξύ τοπικών φορέων, στα πλαίσια της Στρογγυλής Τράπεζας που συνδιοργανώθηκε από το Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης και το Γραφείο της UNICEF στην Ελλάδα, την Πέμπτη 29 Μαΐου 2025, στην Περιφέρεια Κρήτης.

Η συνάντηση είχε ως στόχο να τεθούν οι κύριες προκλήσεις του πεδίου της παιδικής προστασίας στην Περιφέρεια Κρήτης, ανά Δήμο, να προταθούν μέτρα για την πρόληψη της παιδικής κακοποίησης, και να αναληφθούν σχετικές πρωτοβουλίες σε τοπικό επίπεδο. Στο διάλογο που αναπτύχθηκε, συμμετείχαν θεσμικοί εκπρόσωποι και στελέχη παιδικής προστασίας από τους Δήμους της Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου, την Πρωτοβάθμια & Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, από το Τμήμα Προστασίας Ανηλίκων της Ελληνικής Αστυνομίας, την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος «Κρήτη», τη Δ/ση Κοινωνικής Μέριμνας, τη Δ/ση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Ηρακλείου & Π.Ε. Ρεθύμνου, την 7^η ΥΠΕ.

περιφερειακό παρατηρητήριο
κοινωνικής ένταξης
περιφέρειας κρήτης

Παιδική Κακοποίηση: Προκλήσεις
και Κατευθύνσεις Αντιμετώπισης
Ιούνιος 2025

Α. Θεσμικό Πλαίσιο & Στρατηγική Σύνδεση

Η Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και τη Μείωση της Φτώχειας (2022) ενισχύει την πρόληψη του κοινωνικού αποκλεισμού, δίνοντας έμφαση στην πρώιμη παιδική ηλικία και ενθαρρύνοντας την τοπικότητα, την προσβασιμότητα και τη διαγενεακή αλληλεγγύη. Παράλληλα, η Ευρωπαϊκή Στρατηγική “Ευρώπη 2030” και ο Ευρωπαϊκός Πυλώνας Κοινωνικών Δικαιωμάτων ορίζουν το παιδί ως κεντρικό υποκείμενο κοινωνικών πολιτικών, προωθώντας ίσες ευκαιρίες, πρόσβαση στην υγεία, την εκπαίδευση και τη φροντίδα, την καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας, καθώς και την ενίσχυση των δομών πρόληψης και κοινωνικής προστασίας.

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού, σε συνεργασία με το Child Guarantee (Ε.Ε. – Ελλάδα – UNICEF), εγγυάται σε κάθε παιδί, ιδιαίτερα στα πλέον ευάλωτα όπως ασυνόδευτοι ανήλικοι και παιδιά σε ιδρύματα, την πρόσβαση σε δωρεάν βασικές υπηρεσίες όπως υγεία, παιδεία, στέγαση, τροφή και φροντίδα. Επιπλέον, το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Παιδική Προστασία και την Καταπολέμηση της Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης (2022–2027) προτάσσει την πρόληψη, την παιδοκεντρική προσέγγιση, τη φιλική προς το παιδί δικαιοσύνη και την ενδυνάμωση των μηχανισμών έγκαιρης παρέμβασης.

Στο πλαίσιο αυτό, η Εθνική Στρατηγική και το Πρόγραμμα Εθνικής Στρατηγικής για το Παιδί (ΕΣΚΕ – ΠΕΣΚΕ) αναγνωρίζουν την ανάγκη επιτάχυνσης των διαδικασιών αναδοχής και υιοθεσίας, προάγουν την αποϊδρυματοποίηση και στηρίζουν την ανεξάρτητη διαβίωση για παιδιά με ή

Α. Θεσμικό Πλαίσιο & Στρατηγική Σύνδεση

χωρίς αναπηρία. Οι κατευθυντήριες αρχές πολιτικής περιλαμβάνουν μια παιδοκεντρική προσέγγιση που σέβεται την οπτική των παιδιών, τη διατομεακή συνεργασία μεταξύ όλων των αρμόδιων υπηρεσιών σε τοπικό και εθνικό επίπεδο, καθώς και έμφαση στην πρόληψη, την εκπαίδευση και τη στήριξη των γονέων και επαγγελματιών. Επιπλέον, διασφαλίζεται η καθολική πρόσβαση σε κοινωνικές υπηρεσίες χωρίς αποκλεισμούς λόγω γεωγραφικής ή κοινωνικής απομόνωσης, ενώ δίνεται ειδική μέριμνα σε ευάλωτες ομάδες όπως ασυνόδευτοι ανήλικοι, παιδιά μεταναστών, παιδιά Ρομά και παιδιά με αναπηρίες. Τέλος, αντιμετωπίζεται η διαδικτυακή σεξουαλική κακοποίηση με έμφαση στην περίοδο μετά την πανδημία και τις ψηφιακές μορφές βίας.

Β. Προκλήσεις στην Αντιμετώπιση της Παιδικής Κακοποίησης

- ▶▶▶ **Έλλειψη εξειδικευμένων υπηρεσιών και συντονισμού** σε τοπικό και εθνικό επίπεδο καθιστά δύσκολη την άμεση και αποτελεσματική παρέμβαση.
- ▶▶▶ **Παρέμβαση εκ των υστέρων**, συχνά μόνο μετά από εισαγγελικές παρεμβάσεις, οι οποίες λόγω διαρκούς αύξησης περιστατικών στην Κρήτη, επιβαρύνουν τις ήδη υποστελεχωμένες κοινωνικές υπηρεσίες.
- ▶▶▶ **Ελλιπής εκπαίδευση επαγγελματιών**, εκπαιδευτικών και γονέων, κυρίως όσων ασχολούνται με παιδιά έως 6 ετών, δυσχεραίνει την έγκαιρη αναγνώριση και διαχείριση περιστατικών κακοποίησης.
- ▶▶▶ **Η τοπική κοινωνία αγνοεί πώς να παρέμβει**, καθώς απουσιάζει η κουλτούρα κοινωνικής πολιτικής και ενεργού συμμετοχής στους Δήμους.
- ▶▶▶ **Δεν υπάρχει ενιαίο σύστημα εξέλιξης του παιδιού**, γεγονός που αποτρέπει τη μακροχρόνια παρακολούθηση και υποστήριξη.
- ▶▶▶ **Ανεπαρκής διασύνδεση μεταξύ υπηρεσιών** στην κοινότητα, με αποτέλεσμα να υπάρχουν επικαλύψεις ή ελλείψεις λόγω άγνοιας αρμοδιοτήτων.

Β. Προκλήσεις στην Αντιμετώπιση της Παιδικής Κακοποίησης

- ▶▶▶ **Γεωγραφική απομόνωση και μη προσβασιμότητα υπηρεσιών**, ειδικά σε αγροτικές ή απομακρυσμένες περιοχές.
- ▶▶▶ **Απουσία παιδοψυχιατρικών υπηρεσιών** και κατάλληλης ψυχοκοινωνικής στήριξης στις κλειστές δομές φροντίδας.
- ▶▶▶ **Η αναδοχή παραμένει υποανάπτυκτη**, με αποτέλεσμα την ενίσχυση του φαινομένου της ιδρυματοποίησης.
- ▶▶▶ **Ελλιπής καταγραφή και παρακολούθηση** ευάλωτων πληθυσμών όπως οι εποχικά εργαζόμενοι, οι ασυνόδευτοι ανήλικοι και οι πληγέντες από φυσικές καταστροφές (π.χ. σεισμούς).
- ▶▶▶ **Η αστεγία** σε περιπτώσεις κρίσεων επιβαρύνει περαιτέρω την προστασία των παιδιών.

Γ. Προτεινόμενες Κατευθύνσεις και Παρεμβάσεις

Για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της παιδικής κακοποίησης απαιτείται ένα συνεκτικό πλαίσιο με έμφαση στην πρόληψη, την εκπαίδευση, τη συνεργασία και την καταγραφή:

- ▶▶▶ **Έμφαση στην πρόληψη**, ιδίως σε παιδιά έως 6 ετών, μέσω στοχευμένων παρεμβάσεων πρώιμης παρέμβασης.
- ▶▶▶ **Δημιουργία διεπιστημονικών ομάδων συντονισμού** σε επίπεδο δημοτικής ενότητας, με σκοπό την καλύτερη παρακολούθηση και παρέμβαση σε τοπικό επίπεδο.
- ▶▶▶ **Συνεργασία με Κέντρα Κοινότητας** και άλλους τοπικούς φορείς για την ενίσχυση του κοινωνικού δικτύου προστασίας.
- ▶▶▶ **Συστηματική εκπαίδευση επαγγελματιών και γονέων**, ώστε να αναγνωρίζουν και να διαχειρίζονται περιστατικά κακοποίησης εγκαίρως.

Γ. Προτεινόμενες Κατευθύνσεις και Παρεμβάσεις

- ▶▶▶ **Διασύνδεση δεδομένων και μητρώων**, με στόχο τη βελτίωση της επικοινωνίας μεταξύ των υπηρεσιών και την ολιστική διαχείριση κάθε περίπτωσης.
- ▶▶▶ **Καταγραφή και ανάλυση δεδομένων** σε τοπικό επίπεδο για τη στοχευμένη χάραξη πολιτικών.
- ▶▶▶ **Ενίσχυση της επαγγελματικής αναδοχής** μέσω δράσεων ενημέρωσης και υποστήριξης, ώστε να μειωθεί η ανάγκη ιδρυματικής φροντίδας.
- ▶▶▶ **Ειδική μέριμνα για ασυνόδευτους ανήλικους και νεοεισερχόμενο μεταναστευτικό πληθυσμό**, με προσαρμοσμένες υπηρεσίες.
- ▶▶▶ **Ανάπτυξη ανοικτών δομών (όπως οι ΣΥΔ)** που σέβονται τα δικαιώματα του παιδιού και προάγουν την ένταξή του στην κοινότητα.

Παιδική Κακοποίηση: Προκλήσεις και Κατευθύνσεις Αντιμετώπισης

06/2025

περιφερειακό παρατηρητήριο
κοινωνικής ένταξης
περιφέρειας κρήτης